

DRUHÝ SVÁTEK VÁNOČNÍ

26

Ráno 26. prosince bylo v lese svěží a mrazivé. V domečku skřítků Cesmínek stál u okna a pozoroval ptáčky, kteří přiletali ke krmítku. „Viš, Rolničko,“ začal Cesmínek, „včera byl Boží hod a všechno bylo tak slavnostní. Ale co je dneska za den?“

Rolnička se usmála. „Dnes je druhý svátek vánoční, kterému se říká svátek svatého Štěpána. Je to den, kdy si připomínáme svatého Štěpána, prvního křesťanského mučedníka. Ale také den, kdy lidé tradičně mysleli na ty, kdo potřebují pomoc.“

„Takže je to den, kdy se pomáhá?“ zeptal se Cesmínek. „Přesně tak,“ přikývla Rolnička. „Dříve lidé na Štěpána nosili jídlo dobytku, plnili krmelce pro lesní zvěř a ptáčkům něco na zobání. Byl to den laskavosti, kdy se nezapomínalo ani na zvířata.“

Cesmínek se zamyslel. „Co kdybychom dnes vyrazili do lesa a naplnili krmelce a krmítka? Je zima, a tak budou mít všichni radost, že mají co jíst.“

„To je skvělý nápad,“ souhlasila Rolnička. „Soubhlasila Rolnička. Semínky a drobnými kousky sušeného ovoce pro ptáčky, zatímco Cesmínek donesl oříšky a seno pro srnky a zajíce. S kousky plnými dobrot se vydali do lesa. Cestou zastavili u prvního krmelce, který naplnili vonavým senem a oříšky. Poté došli k velkému krmítku pro ptáčky, kam Rolnička nasykala semínka. „Myslím, že ptáček budou mít opravdovou hostinu,“ usmála se. „A srnky určitě ocení tohle seno.“

Když dokončili svou práci, zastavili se u mýtiny a obdivovali zasněžený les. „Viš, Rolničko?“ řekl Cesmínek, „myslím, že druhý svátek vánoční je o tom, že se dělíme nejen s přáteli, ale i s přírodou kolem nás.“

„A taky o tom, že každý malý čin může přinést radost,“ přikývla Rolnička. „Pomáhat je vlastně jednoduché, stačí mít otevřené srdce.“

Večer se skřítci vrátili domů, přijemně unavení, ale s pocitem, že prožili krásný den. U krbu si povídali o tom, jak je důležité myslet na druhé – ať už na lidi, nebo na zvířata.

OTÁZKY

26

1. Jaký den se slaví 26. prosince?
2. Co si připomínáme na svátek svatého Štěpána?
3. Co navrhl Rolnička, aby skřítci udělali na Štěpána?
4. Co skřítci připravili pro ptáčky a lesní zvěř?
5. Kam šli skřítci naplnit seno a oříšky?
6. Jaké jídlo připravili skřítci pro ptáčky?
7. Co Cesmínek poznamenal o významu druhého svátku vánočního?
8. Proč je podle Rolničky důležité mít otevřené srdce?
9. Jak se skřítci cítili, když se večer vrátili domů?
10. Jaký hlavní význam má podle skřítků druhý svátek vánoční?

DRUHÝ SVÁTEK VÁNOČNÍ

Tento materiál obsahuje dva oboustranné pracovní listy, které jsou určeny k adventním aktivitám.

1. Pracovní list pro děti: Obsahuje příběh o skřítcích Cesmínkovi a Rolničce, který dětem představuje adventní tradice. Příběh je doplněn otázkami a obrázkem adventního věnce, který si děti mohou vybarvit. Tento list podporuje čtenářskou gramotnost, porozumění textu a rozvoj kreativity prostřednictvím výtvarné aktivity.

2. Pracovní list pro učitele: Je vytvořen jako metodický návod pro práci s adventním kalendářem ve školním prostředí. Obsahuje konkrétní postupy, jak děti provést příběhem, podněty k diskuzím a kreativní aktivity. Dále zahrnuje úkoly pro učitele a jednoduchý recept na slané karamelové lanýžky, které mohou být inspirací pro adventní kuchyňské tvoření.

Materiál je navržen tak, aby byl využitelný jak v mateřských školách, tak na prvním stupni základních škol, přičemž podporuje vánoční atmosféru a dětské povědomí o adventních tradicích.

PODMÍNKY POUŽITÍ

Děkuji, že zakoupený materiál používáte pouze k vlastní potřebě a nešíříte ho rozesláním, sdílením či kopírováním dále.

Všechny stránky tohoto balíčku jsou chráněny autorským právem.

Toto je jednolicence - slouží pouze Vám.

CO JE POVOLENO:

- využít nekomerčně materiál pro svou vlastní potřebu (ve třídě se žáky, či v domácím vzdělávání)
- materiály dětem, se kterými přímo pracujete můžete poskytovat, avšak pouze v tištěné podobě.

CO NENÍ POVOLENO:

- poskytovat materiál dalším osobám, např. rodičům žáků, dalším učitelům na škole - Pokud se jim tento balíček líbí, požádejte je, aby navštívili náš eshop www.vyukovematerialy.com a licenci si zakoupili. (jedna licence = jeden nákup) opravňuje k využití jednou osobou. V případě využití více učiteli je potřeba zakoupit daný počet licencí - to platí zejména, pokud materiál kupuje škola.
- sdílet materiál dalším osobám, např. na sociálních sítích, zasílat emailem, nahrávat na různá úložiště, včetně školních webů atd. je přísně zakázáno.
- dále není povoleno kopírovat materiál kolegyním, rodičům, sousedům ...
- jakkoli využívat tento materiál ke komerčním účelům - na základě tohoto balíčku nesmíte vytvářet nic k prodeji nebo sdílení.

METODIKA PRO POUŽITÍ V MŠ

Každý den adventu se děti seznámí s jedním příběhem skřítků Cesmínka a Rolničky, který jim přiblíží vánoční tradice, hodnoty a kouzlo adventu. Příběhy pomohou rozvíjet dětské porozumění textu, podpoří jejich představivost a připraví je na Vánoce prostřednictvím jednoduchých otázek a aktivit.

Postup aktivity:

1. Úvod do příběhu (5 minut)

1. Začněte tím, že dětem připomenete, že se blíží Vánoce, a že každý den budou poslouchat nový příběh skřítků Cesmínka a Rolničky, kteří také prožívají advent.
2. V krátkosti nastíníte téma dnešního příběhu, například: „Dnes se dozvíme, jak si skřítkci vyráběli adventní věnec,“ nebo „Dnes si povíme, co skřítkci dělali na druhou adventní neděli.“

2. Přečtení příběhu (5–10 minut)

1. Posad'te děti pohodlně do kroužku a přečtete jim příběh klidným, pomalým tempem. Při čtení dávejte důraz na důležitá slova a věty, aby děti příběh snadno pochopily.
2. Mějte na paměti, že děti v tomto věku reagují na emoce v hlase, proto čtete s radostí a zájmem.

3. Diskuze a otázky k příběhu (5–10 minut)

1. Po přečtení příběhu si s dětmi povídejte o tom, co skřítkci zažili. Pomocí jednoduchých otázek, které najdete u každého příběhu, ověřte, zda děti příběhu porozuměly.
2. Otázky jsou formulovány tak, aby odpovědi děti snadno našly přímo v textu a byly pro ně srozumitelné.

4. Kreativní aktivita nebo úkol (5–15 minut)

1. Každý den je možné příběh doplnit jednoduchou kreativní činností, která rozvine dětskou představivost a vztah k příběhu. Můžete například:
 1. Nechat děti nakreslit, co si z příběhu pamatují, nebo jim nabídnout předtištěný obrázek k vybarvení.
 2. Vyrábět tematické ozdoby, věnce, nebo jiné předměty podle obsahu příběhu (například adventní věnec z papíru, ozdoby z papíru a slámy).
2. Pokud nemáte čas na výtvarnou činnost, můžete děti požádat, aby si příběh vybavily doma a nakreslily, co je nejvíce zaujalo.

5. Závěr a shrnutí (2–5 minut)

1. Na závěr shrňte hlavní myšlenku příběhu. Například: „Dnes jsme se naučili, že adventní věnec nás provází celým adventem a každý týden přidáme jednu svíčku,“ nebo „První svíčka na věnci je svíčka naděje, která nám připomíná, že Vánoce se blíží.“
2. Pokud je příběh spojen s nějakou hodnotou (např. naděje, radost, sdílení), vysvětlíte dětem význam této hodnoty jednoduše a srozumitelně.

Tipy pro učitele:

- Příběhy můžete obohatit o vlastní zážitky, příklady nebo otázky, které dětem pomohou lépe pochopit dané téma.
- Snažte se, aby aktivita probíhala v klidné a příjemné atmosféře, která dětem přinese pocit bezpečí a radosti z očekávání Vánoc.

Doporučení: Metodiku lze opakovat každý den adventu a snadno přizpůsobit podle konkrétního příběhu nebo potřeb dětí. Každý příběh tak může být malým vánočním dobrodružstvím, které děti motivuje a těší na další den.

METODIKA PRO POUŽITÍ V ZŠ

Adventní kalendář Cesmínka a Rolničky je vytvořen tak, aby každý den adventu dětem představil vánoční tradici nebo symbol. Příběhy slouží k rozvoji čtenářské gramotnosti, podporují porozumění textu a zároveň dětem přibližují hodnoty jako naděje, radost a sdílení. Cílem kalendáře je učit děti o českých vánočních tradicích a motivovat je k vlastnímu zamyšlení.

Postup aktivity:

1. Úvod do příběhu (3–5 minut)

1. Učitel krátce uvede téma dnešního příběhu, například: „Dnes se Cesmínek a Rolnička dozvědí, co znamená první adventní svíčka,“ nebo „Dnes budou skřítky vyrábět adventní věnec.“
2. Zeptejte se dětí, jestli už něco vědí o adventu nebo dané tradici, abyste zjistili jejich předběžné znalosti.

2. Čtení příběhu a práce s textem (10–15 minut)

1. Příběh buď přečtete nahlas, nebo nechte číst žáky. Můžete je také rozdělit do dvojic nebo menších skupin, kde si příběh přečtou společně.
2. Při čtení textu se zaměřte na význam klíčových slov a ujistěte se, že děti rozumí každému důležitému pojmu (např. advent, naděje, vánoční zvyk).
3. Vysvětlete, jaké myšlenky příběh nese a jaké hodnoty nebo emoce s ním souvisejí.

3. Otázky a diskuze k textu (5–10 minut)

1. Po přečtení příběhu položte dětem otázky, které se vztahují přímo k textu. Otázky najdete u každého příběhu. Pomocí nich ověřte, zda děti příběh pochopily, a podpořte je, aby si vzájemně odpovědi vysvětlily.
2. Zeptejte se také na jejich vlastní pohled na příběh: „Co byste na místě skřítků udělali vy?“ nebo „Jaká tradice se vám líbí nejvíc?“
3. Diskuzi můžete rozšířit o otázky týkající se vánočních zvyklostí v rodinách dětí, čímž podpoříte sdílení a vzájemné poznávání.

4. Kreativní nebo psací aktivita (10–15 minut)

1. Každý příběh je možné doplnit kreativní aktivitou, která podporuje tvořivost, nebo psacím úkolem, který rozvíjí čtenářské a písmařské dovednosti. Možné aktivity:
 1. **Výtvarná aktivita:** Děti mohou nakreslit nebo vytvořit to, co si z příběhu pamatují, například adventní věnec, ozdoby, zimní krajinu, atd.
 2. **Krátký text:** Mladší děti mohou napsat jednu nebo dvě věty o tom, co je v příběhu zaujalo. Starší děti mohou napsat krátký příběh nebo zamyšlení o tom, co pro ně advent znamená.
 3. **Dramatizace:** Děti si mohou zahrát scénu z příběhu. To jim pomůže lépe se vcítit do postav a porozumět textu.

5. Závěrečná reflexe (2–5 minut)

1. Na závěr shrňte hlavní myšlenku příběhu a společně s dětmi se zamyslete nad tím, jaká tradice nebo hodnota v příběhu zazněla. Například: „Dnes jsme se dozvěděli, že první svíčka na věnci je svíčka naděje, která nám připomíná, že Vánoce se blíží a že i malé světlo může přinést radost.“
2. Povzbudte děti, aby o příběhu přemýšlely i doma a třeba o něm povyprávěly své rodině.

Tipy pro učitele:

- Mějte připravené dodatečné otázky, které dětem pomohou lépe porozumět příběhu a vcítit se do postav.
- Pokud je to možné, příběh doplňte reálnými příklady, které dětem pomohou pochopit tradice a symboly v českém vánočním období.
- Povzbuzujte děti, aby sdílely své vlastní zkušenosti s adventem a vánočními zvyky.

VÝUKOVÝ CHARAKTER v MŠ

HLAVNÍ KOMPETENCE:

1. Kompetence k učení:

- Děti se seznamují s vánočními tradicemi a významem adventu. Učí se naslouchat a soustředit se na slyšený příběh, což rozvíjí jejich schopnost porozumět a zpracovávat nové informace.

2. Kompetence k řešení problémů:

- Prostřednictvím příběhů se děti učí reagovat na různé situace a porozumět základním hodnotám, jako jsou naděje, radost, sdílení a laskavost.

3. Kompetence komunikativní:

- Děti vyjadřují své pocity, reagují na otázky k příběhu a učí se komunikovat o svých zážitcích a pochopení adventních tradic.

4. Kompetence sociální a personální:

- Díky sdílenému zážitku z příběhu se děti učí spolupracovat, respektovat názory ostatních a zapojit se do kolektivních aktivit, jako je tvoření nebo diskuze.

5. Kompetence občanské:

- Adventní příběhy je vedou k chápání tradic a zvyků naší kultury, k porozumění významu Vánoc a k rozvoji empatie vůči druhým.

VÝUKOVÝ CHARAKTER:

- **Rozvoj naslouchání a porozumění textu:** Děti se učí poslouchat a zpracovávat informace z příběhu. Otázky na závěr je vedou k zamyšlení nad slyšeným a pomáhají upevnit jejich porozumění.
- **Seznámení s tradicemi:** Adventní kalendář představuje tradiční české vánoční zvyky, což napomáhá dětem lépe pochopit kulturní dědictví.
- **Podpora emocí a hodnot:** Každý příběh obsahuje pozitivní hodnoty a poselství, které podporují rozvoj emocí, jako je naděje, radost, spolupráce a trpělivost.
- **Kreativní činnosti:** Výroba adventního věnce, ozdob a dalších prvků motivuje děti k výtvarným činnostem, což rozvíjí jemnou motoriku a podporuje estetické vnímání.

VÝUKOVÝ CHARAKTER v ZŠ

HLAVNÍ KOMPETENCE:

1. Kompetence k učení:

- Děti rozvíjejí čtenářskou gramotnost, porozumění textu a schopnost aplikovat získané informace o tradicích na každodenní život.

2. Kompetence k řešení problémů:

- Děti se učí analyzovat příběh, hledat význam v symbolech a hodnotách adventního období a přemýšlet o souvislostech mezi tradicemi a osobním prožitkem Vánoc.

3. Kompetence komunikativní:

- Prostřednictvím čtení a diskuze o příběhu rozvíjejí dovednosti vyjadřování, naslouchání a respektování názorů ostatních. Odpovídají na otázky, diskutují o tradicích a sdílejí své vlastní zkušenosti s adventem.

4. Kompetence sociální a personální:

- Sdílené zážitky z příběhů a aktivit podporují spolupráci, vzájemnou pomoc a schopnost pracovat ve skupině, např. při výrobě dekorací nebo adventního věnce.

5. Kompetence občanské:

- Adventní kalendář posiluje kulturní povědomí dětí o českých tradicích a podporuje jejich vztah k hodnotám a svátkům, které jsou součástí jejich kulturní identity.

VÝUKOVÝ CHARAKTER:

- **Čtenářská gramotnost:** Každodenní čtení a práce s textem posiluje dovednosti v oblasti čtení s porozuměním, kritického myšlení a reflexe nad textem. Děti se učí pracovat s otázkami k textu a zlepšují svou schopnost vyvozovat závěry a analyzovat obsah.
- **Seznámení s tradicemi a kulturou:** Adventní kalendář zprostředkovává základní české vánoční zvyky, což obohacuje znalosti dětí o kulturním dědictví.
- **Rozvoj hodnot a emocí:** Každý příběh podporuje pozitivní hodnoty jako naděje, laskavost, radost z maličkostí a vzájemná pomoc. Děti se učí chápat význam adventu a připravují se na Vánoce nejen materiálně, ale i emocionálně.
- **Kreativní a rukodělné aktivity:** Příběhy mohou být doplněny výtvarnými a rukodělnými aktivitami, což podporuje estetické vnímání, kreativitu a rozvoj jemné motoriky. Děti si zkoušejí vyrobit ozdoby, adventní věnec, přáníčka nebo jiné vánoční dekorace.

CÍLE

Cíle aktivity:

1. **Rozvoj čtenářské gramotnosti:** Děti si zlepšují schopnost porozumění textu a rozšiřují slovní zásobu prostřednictvím každodenního čtení.
2. **Seznámení s českými tradicemi:** Adventní kalendář seznamuje děti s vánočními tradicemi a zvyky, které mohou být pro některé nové nebo neznámé.
3. **Rozvoj empatie a hodnot:** Příběhy podporují morální hodnoty, jako je naděje, radost, laskavost a vzájemná pomoc, a učí děti o významu adventního času.
4. **Podpora kreativity:** Kreativní aktivity spojené s příběhem rozvíjejí tvořivost a podněcují děti k dalšímu vyjadřování a práci s představivostí.
5. **Doporučení:** Metodika je univerzální a opakovatelná pro každý den adventu. Díky tomu se děti každý den těší na nový příběh a postupně se seznamují s českými vánočními tradicemi, přičemž je aktivita každý den obohacena o nový prvek nebo otázku k zamyšlení.

ALTERNATIVNÍ VYUŽITÍ V MŠ:

1. **Domácí čtení s rodiči**
 - Každý den dostanou děti příběh na domů, aby si ho mohli s rodiči společně přečíst. Rodiče mohou s dětmi probrat otázky a povídat si o příběhu. Následující den v MŠ se děti podělí o své zážitky z domácího čtení.
2. **Adventní pohádka na odpolední klid**
 - Příběhy lze dětem číst každý den po obědě jako adventní pohádku před odpoledním odpočinkem. Děti si tak na chvíli odpočinou a příběh jim přinese adventní atmosféru. Po probuzení si mohou o příběhu společně povídat.
3. **Výtvarné zpracování příběhů**
 - Každý příběh se dá doplnit o výtvarnou činnost. Děti mohou vyrobit obrázek nebo výtvarný projekt inspirovaný daným příběhem, který bude sloužit jako vánoční dekorace. Výtvary mohou vystavit na nástěnku jako součást adventního kalendáře.
4. **Skupinové vyprávění**
 - Po přečtení příběhu děti samy příběh zrekapitulují ve skupince. Každé dítě může říct, co si z příběhu pamatuje nebo co ho zaujalo. Tento přístup podpoří vyjadřovací schopnosti a upevní porozumění textu.
5. **Adventní setkání s rodiči v MŠ**
 - Jednou týdně (například každý pátek) můžete zorganizovat krátké adventní setkání s rodiči, kde děti představí, co za ten týden prožily a co si zapamatovaly z příběhů. Děti mohou ukázat i své výtvarné práce nebo si připravit krátké povídání o tradicích, které se ten týden naučily.

ALTERNATIVNÍ VYUŽITÍ V ZŠ:

1. **Adventní nástěnka s texty a otázkami**
 - Každý den můžete nový příběh a otázky vyvěsit na nástěnku ve třídě. Děti mají během dne za úkol přečíst si příběh a odpovědět na otázky. Své odpovědi mohou zapisovat do adventního pracovního sešitu, kde mohou také kreslit obrázky k příběhům.
2. **Domácí čtení s rodiči a reflexe ve škole**
 - Příběhy mohou děti číst doma s rodiči. Ve škole pak druhý den proběhne diskuze o tom, co si zapamatovaly. Tento přístup podporuje sdílení s rodinou a současně upevňuje porozumění textu.
3. **Dramatizace příběhů**
 - Některé příběhy lze využít pro jednoduchou dramatizaci, kterou mohou děti zahrát před třídou. Skupinka dětí si připraví scénku na základě příběhu a ostatní sledují, jak by daný příběh mohl vypadat ve skutečnosti. Tento přístup posiluje kreativitu a zlepšuje vyjadřovací schopnosti.
4. **Příběhy jako součást třídního kalendáře**
 - Každý příběh může být součástí velkého třídního kalendáře, který děti postupně vytvářejí. Každý den přidají k příběhu symbolický obrázek nebo krátký zápis do kalendáře na nástěnce, čímž si postupně vytvářejí ucelený přehled adventního období.
5. **Reflexe v adventním deníku**
 - Děti si mohou založit adventní deník, kam si každý den zapíše hlavní myšlenku příběhu, odpovědi na otázky a krátké zamyšlení o tom, co pro ně daná tradice znamená. Na konci adventu si projdou svůj deník a připomenou si všechny příběhy a naučené tradice.

DRUHÝ SVÁTEK VÁNOČNÍ

26

Ráno 26. prosince bylo v lese svěží a mrazivé. V domečku skřítků však vládla klidná atmosféra. Rolnička připravovala teplý čaj, zatímco Cesmínek stál u okna a pozoroval ptáčky, kteří přilétali ke krmítku. „Víš, Rolničko,“ začal Cesmínek, „včera byl Boží hod a všechno bylo tak slavnostní. Ale co je dneska za den?“

Rolnička se usmála. „Dnes je druhý svátek vánoční, kterému se říká svátek svatého Štěpána. Je to den, kdy si připomínáme svatého Štěpána, prvního křesťanského mučedníka. Ale také den, kdy lidé tradičně mysleli na ty, kdo potřebují pomoc.“ „Takže je to den, kdy se pomáhá?“ zeptal se Cesmínek. „Přesně tak,“ přikývla Rolnička. „Dříve lidé na Štěpána nosili jídlo dobytku, plnili krmelce pro lesní zvěř a dávali ptáčkům něco na zobání. Byl to den laskavosti, kdy se nezapomínalo ani na zvířata.“ Cesmínek se zamyslel. „Co kdybychom dnes vyrazili do lesa a naplnili krmelce a krmítka? Je zima, a tak budou mít všichni radost, že mají co jíst.“ „To je skvělý nápad,“ souhlasila Rolnička.

Skřítkci se hned pustili do práce. Rolnička připravila pytlík se semínky a drobnými kousky sušeného ovoce pro ptáčky, zatímco Cesmínek donesl oříšky a seno pro srnky a zajíce. S košíky plnými dobrot se vydali do lesa. Cestou zastavili u prvního krmelce, který naplnili voňavým senem a oříšky. Poté došli k velkému krmítku pro ptáčky, kam Rolnička nasypala semínka. „Myslím, že ptáčci budou mít opravdovou hostinu,“ usmála se. „A srnky určitě ocení tohle seno,“ dodal Cesmínek, když vše pečlivě ukládal.

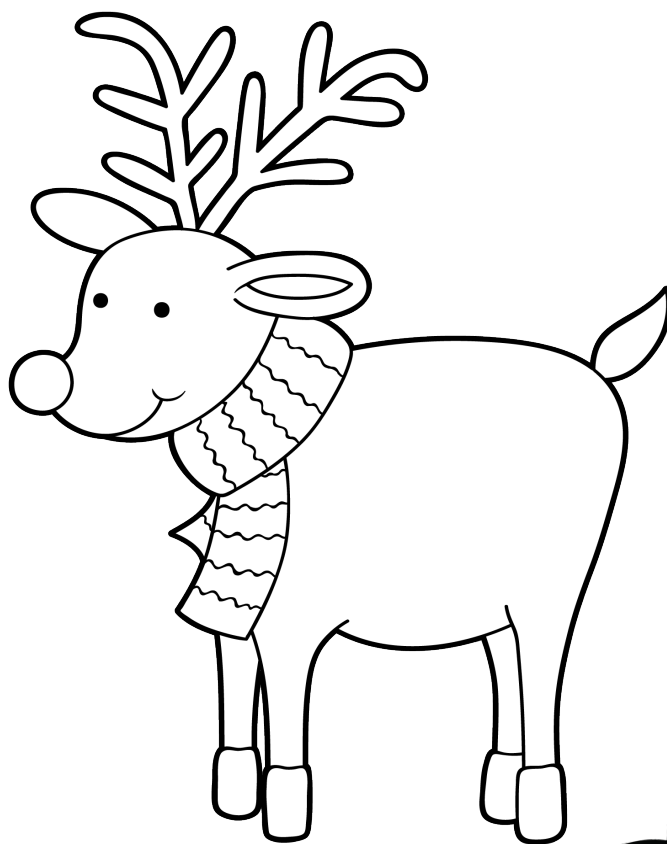
Když dokončili svou práci, zastavili se u mýtiny a obdivovali zasněžený les. „Víš, Rolničko,“ řekl Cesmínek, „myslím, že druhý svátek vánoční je o tom, že se dělíme nejen s přáteli, ale i s přírodou kolem nás.“ „A taky o tom, že každý malý čin může přinést radost,“ přikývla Rolnička. „Pomáhat je vlastně jednoduché, stačí mít otevřené srdce.“ Večer se skřítkci vrátili domů, příjemně unavení, ale s pocitem, že prožili krásný den. U krbu si povídali o tom, jak je důležité myslet na druhé – ať už na lidi, nebo na zvířata.

OTÁZKY

26

1. Jaký den se slaví 26. prosince?
2. Co si připomínáme na svátek svatého Štěpána?
3. Co navrhla Rolnička, aby skřítkci udělali na Štěpána?
4. Co skřítkci připravili pro ptáčky a lesní zvěř?
5. Kam šli skřítkci naplnit seno a oříšky?
6. Jaké jídlo připravili skřítkci pro ptáčky?
7. Co Cesmínek poznamenal o významu druhého svátku vánočního?
8. Proč je podle Rolničky důležité mít otevřené srdce?
9. Jak se skřítkci cítili, když se večer vrátili domů?
10. Jaký hlavní význam má podle skřítků druhý svátek vánoční?

vyukove.materialy.com

vyukove.materialy.com

STAŇTE SE NAŠIMI
FANOUŠKY A SLEDUJTE NÁS.

